

Joukkoliikennepalveluiden rahoitussuunnitelma ajokaudelle 2023-2024

Kunnanhallitus 07.08.2023 § 166
298/08.01.00/2023

Valmistelija

vt. kunnanjohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Lapinlahden kunnan välillä on solmittu yhteistyösopimus henkilökuljetusten järjestämisestä, joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmästä ja joukkoliikenteen kustannusten jakamisesta. Sopimus on tullut voimaan 1.6.2020 ja se on voimassa toistaiseksi.

Yhteistyösopimukseen perustuvassa rahoitussuunnitelmassa sovitaan kunnan rahoitusosuudesta kuntalaisiaan palvelevissa ELY-keskuksen joukkoliikennehankinnoissa. Rahoitussuunnitelma tehdään vuosittain ja siinä sovitaan ajokaudelle kohdistuvien kustannusten jakamisesta.

Joukkoliikennepalveluiden rahoittaminen

Pohjois-Savon ELY-keskukselle joukkoliikennepalveluiden oston ja valtionavustuksiin myönnetty määräraha kuluvalle vuodelle 2023 on 7,925 M€ sisältäen noin 0,5 M€ lipputulokiintiötä. Myönnetty määräraha on noin 2 M€ arvioitua tarvetta pienempi. Sopeuttamistoimina ovat liikennepalveluiden karsiminen, valtionavustusten pienentäminen sekä kuntien rahoitusosuuksien nostaminen. Sopeuttamistoimia on käsitelty alueellisissa henkilöliikennetyöryhmissä. Lisäksi on järjestetty erilliset maakunnalliset kuulemistilaisuudet, joissa on esitelty alustavat laskelmat uusista kuntien kustannusosuuksista ajokaudelle 5.6.2023-2.6.2024.

ELY-keskus on laatinut rahoitussuunnitelmat seuraavien kustannusjakojen mukaisesti:

Käyttöoikeussopimukseen perustuvassa kuntarajat ylittävässä liikenteessä kuntien yhteenlaskettu rahoitusosuus nousee 20 %:sta 25 %:iin. Kuntien rahoitusosuudesta keskuskaupungin osuus on 20 % ja jäljelle jäävä osuus jaetaan kaikille kunnille tasaosuuksin mukaan lukien keskuskaupunki. Kustannukset jaetaan kohdekohtaisesti niiden kuntien kesken, joita kohteen liikenne palvelee. Lisäksi voi olla edellisestä poikkeavia erikseen sovittuja kustannusosuuksia. Kuntien sisäisen liikenteen kustannuksista kunnat vastaavat kokonaan.

Bruttokorvaukseen perustuvassa runkoliikenteessä kuntien indeksitarkistettu- ja aiempia kustannusosuuksia on nostettu 5 %:lla lukuun ottamatta toimivaltaisia keskuskaupunkeja (Joensuu, Kuopio ja Mikkeli), joiden nettokustannusosuuksia on nostettu 10 %:lla. Tämä koskee vuosina 2020–2022 alkaneita sopimuksia. Keväällä 2023 kilpailutettujen 5.6.2023 alkaneiden sopimusten kustannusjakomallissa on painotettu kaupunkiseudun joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alueen sisällä tehtyjen matkojen osuutta.

ELY-keskuksen toimivallassa olevan kaupunkimaisen paikallisliikenteen kustannuksista kaupunkien kustannusosuus nousee 50 %:sta 55 %:iin. Myös muut erikseen sovitut kustannusosuudet nousevat 5 %. Palveluliikenteen ja kaupungin sisäisen liikenteen kustannuksista kaupungit vastaavat kokonaan.

Lapinlahden kunnan bruttosopimukseen perustuva rahoitusosuus on 15 977 euroa (edellisen liikennekauden kustannus 7 342 euroa) ja käyttöoikeussopimukseen perustuva rahoitusosuus ELY-keskuksen liikenteen hankintojen osalta ajokaudella 5.6.2023 – 2.6.2024 on 47 099 euroa (41 431 euroa). Käyttöoikeuden rahoitusosuus sisältää kunnan sisäisen liikenteen rahoitusosuutta 20 483 euroa. Sisäisen liikenteen rahoitusosuus kasvaa 1 839 euroa edellisestä ajokaudesta. ELY-keskuksen liikenteen hankinnoilla järjestetään joukkoliikenne Varpaisjärveltä lisaalmeen ja Kuopioon.

Rahoitussuunnitelman hyväksyminen

Joukkoliikenteen palvelutaso voidaan turvata vuosille 2021–2025 asetettujen palvelutasotavoitteiden mukaisena vain yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Rahoitussuunnitelmassa esitetty kustannusjako perustuu nykyiseen ELY-keskuksen käytössä olevaan joukkoliikenteen valtion rahoituksen tasoon.

Pohjois-Savon ELY-keskus esittää liitteenä olevan rahoitussuunnitelman hyväksymistä osaksi solmittua yhteistyösopimusta 18.9.2023 mennessä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy ELY-keskuksen esityksen mukaisesti Lapinlahden kunnan rahoitusosuudeksi 63 076 euroa ELY-keskuksen hankkimaan liikenteeseen ajokaudella 5.6.2023 – 2.6.2024.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi ELY-keskuksen esityksen mukaisesti Lapinlahden kunnan rahoitusosuudeksi 63 076 euroa ELY-keskuksen hankkimaan liikenteeseen ajokaudella 5.6.2023 – 2.6.2024.